तलकोट गाउँपालिकाको पाचौं गाउँसभामा प्रस्तुत चालु आर्थिक वर्ष (२०७५/०७६) को संसोधित आय र व्ययको विवरण, आगामी आर्थिक बर्ष (२०७६/०७७) को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्षज्यू, गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कर्मचारी मित्रहरु, गाउँवासीआमा, बुवा, दिदी बहिनी दाजु भाई तथा पत्रकार मित्रहरु,

सर्वप्रथम यस गाउँसभाको महत्वपूर्ण घडीमा ईतिहासका विभिन्न कालखण्डमा भएका प्रजातान्त्रिक, लोकतान्त्रिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो प्राण आहुति गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञातअज्ञात प्रातःस्मरणीय शहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्नुका साथै शहिद परिवारजनमा हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु । राष्ट्रियताको स्वाधीनता, लोकतन्त्र, सामाजिक न्याय, समानता र समृद्धिको लागि संघर्ष गर्नु हुने नेपाली नागरिक त्यसको नेतृत्व गर्नु हुने राजनीतिक शिखर व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक आभार तथा सम्मान प्रकट गर्दछु ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

चौथो गाउँसभामा गाउँपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पेश गर्न पाउँदा हामीलाई खुशी लागेको छ । सुसंस्कृत, सुन्दर र समृद्ध सुदूरपश्चिम प्रदेशको तलकोट गाउँको विकासमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहयोग र समर्थन गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावलाई हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

लामो संघर्ष पछि नेपाली जनताको चाहना अनुरुप नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र,धर्म निरपेक्षता, समानुपातिक समावेशी कार्यप्रणाली, सामाजिक न्याय जस्ता संवैधानिक प्रावधानका फलस्वरुपस्थानीयतहको निर्वाचन पश्चात चौथो गाउँ सभामा उपस्थित सम्पूर्ण गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु,स्थानीय तहको निर्वाचन २०७४ पश्चात हामी जन प्रतिनिधीहरु यस गाउँपालिकामा निर्वाचित भै गाउँवासीका भावना र आवश्यकताकोउच्च सम्मान गर्दै यस तलकोटलाई सुन्दर, स्वच्छ र समृद्ध गाउँ बनाउने अभियानका साथ "दीगो विकास र सुसाशनको लहर, तलकोट बासीको रहर"को नारा लिई सोही अनुरुपको गाउँ बनाउने दिर्घकालिन उद्देश्य राखी आर्थिक सामाजिक विकासको मौलिक ढाँचामा अगाडी वढ्नमन, वचन र कर्मले सदैवप्रतिवद्ध र कटिवद्धछौं, रहिरहन समेत अपिल गर्दछु ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

तलकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहले अवलम्वन गर्नु पर्ने प्रक्रिया पुरा गरी आएका गाउँवासीहरुका मागहरुलाई गाउँपालिकाको स्रोत र साधनले भ्याए सम्म यथासम्भव समेट्ने प्रयत्न गरेको छु । योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा व्यवस्था गरिएका स्थानीय तहका एकल अधिकार र अनुसूची ९ मा व्यवस्था गरिएका साझा अधिकार, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (संसोधन सहित), स्थानीय तहको बार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त दिग्दर्शन, संघीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रमका साथै प्रदेश सरकारको बजेट तथा कार्यक्रम र मार्गदर्शनलाई पूर्णतः अवलम्बन गर्दै यो नीति,कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरिएकोछ । नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका लागि चालु त्रिवर्षीय योजना, वडासमितिहरु, विभिन्न लक्षित समूहहरु, राजनैतिक दलहरु, बिषयगत शाखाहरु तथा गैर सरकारी संघ संस्था, नागरिक समाज, सम्वन्धित क्षेत्रमा विज्ञता हासिल गरेका व्यक्तित्वहरुबाट प्राप्त सुझाव एवं वडास्तरबाट छनौट भै प्राथमिकिकरणको आधारमा गाउँकार्यपालिकाको बैठक मार्फत सिफारिस भै आएका योजनाहरुलाई गाउँसभामा पेश गरेको छु ।

राजस्वका दरहरुमा गाउँस्तरीय राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदनको आधारमा गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट सिफारिस भै आएका दरहरुलाई यस गाउँसभामा पेश गरिएकोछ। जस अनुसार कर, शुल्क तथा दस्तुरमा संसोधन गरि करको दायरा फराकिलो गरिएको छ भने सम्पति करका दरहरुमासंशोधन गरी सम्पत्तिकर र मालपोत तथा भूमिकरका आधारमा करका दर रेटकायम गरिएको छ।

सिमित श्रोत साधनबाट काम गर्नुपर्ने चुनौति हुदाँ हुदै पनि चालु आ.व.२०७५।०७६ मा गाउँवासीहरुको हित र सुविधाका लागि शहरी सुशासन, सामाजिक विकास एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा श्रोत परिचालन गरि पर्यटन क्षेत्रको विकासका सम्बन्धमा केहि अनुभूतियोग्य कार्य गर्ने प्रयास गरिएकोछ।

गाउँपालिकाले आफ्नो दैनिक प्रशासनिक एवं विकास निर्माणका कार्यहरुलाई अझ चुस्त दुरुस्त बनाउन तथा सम्पादन गरिएका नियमित सेवा तथा विकासका कार्यहरुमा गाउँवासी प्रतिको जवाफदेहितामा बृद्धि गर्न सरोकारवालाहरुको जिज्ञासा, सुझाव र प्रतिक्रियाका लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ। सञ्चालित योजनामा उपभोक्ता समितिका सरोकारवालालाई जनता प्रतिको जवाफदेहीता वृद्धि गर्न सामाजिक परीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउदै लगिएको छ ।
हालको अवधि सम्म ऐन तथा कार्यविधि गरि १९ वटा पारित गरि कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ । गुनासाहरुको सुनुवाई यथाशिघ्र ब्यवस्थापनका लागि अधिकार सम्पन्न समिति समेत बनाई कार्यान्वयनमा लगिनुका साथै गुनासो र सुझाव व्यवस्थापनको लागि गुनासो ब्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरि कार्यविधि अनुसार कार्यालयमा गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकी गुनासो अभिलेखिकरण गरि गुनासाहरुलाई सम्बोधन गर्ने कार्यको उचित ब्यवस्था गरिएको छ। गाउँबासीहरुको सूचनामा सहज पहुँच होस भन्ने उद्देश्यले तलकोट गाउँपालिकाले आफ्नो मोवाईल एप बनाई कार्यान्वयनमा समेत ल्याएको छ। कार्यालय परिसरमा सुझाव पेटीका राख्नुका साथै प्रत्येक वडा कार्यालयमा सुझाव पेटीका राखी अनुगमन गर्ने कार्यको सुव्यवस्था गरि कार्यपालिका तथा गाउँ सभाका सूचना प्रवाह व्यवस्थापनको लागि गाउँ प्रवक्ताको ब्यवस्था गरिएको छ। कार्यालयको सूचनाहरु आम गाउँबासीमा सहज रुपमा पुऱ्याउने कार्यका लागि हाम्रो तलकोट मोवाईल एप्लीकेशन, सूचना अधिकारीको समेत व्यवस्था गरि कार्यपालिकाको सम्पूर्ण सूचनाहरुलाई गा.पा.को वेव साईटमा राख्ने व्यवस्था गरिएको छ। प्रत्येक वडा कार्यालयमा प्रवक्ताको चयन गरिनुका साथै सूचना अधिकारीहरुको समेत ब्यवस्था गरिएको छ। कार्यालयमा आउने सेवाग्राहीलाई सहयोग पुऱ्याउने उदेश्यले नागरिक वडापत्रको व्यवस्था समेत भैसकेकोछ।

भौतिक अवस्था,
गाउँपालिकाको समष्ठिगत भौतिक पूर्वाधार तर्फ हालसम्ममा सडक निर्माण १८ कि.मी. तयार भैसकेकोछ। वडा नं ४ र ६ मा नयाँ वडा कार्यालयको भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न अन्तिम चरणमा छ। स्वास्थ्य तर्फ एम्बुलेन्स संचालनमा रहेको छ र यस गाउँपालिका अर्न्तरगत ६ वटा वर्थिङ सेन्टर समेत निमार्ण गरिएको छ। सुचना प्रविधिमा यस गाउँपालिकाको आधिकारीक Website:(www.talkotmun.gov.np) र मोवाईल एप्स (Talkot Rural Municipality) प्रयोगमा ल्याईएको छ।
अम्मर नि.मा.वि. रुपातोलामा कम्प्युटर र सोलार जडान। कृषि तर्फ वडा नं. ६ मा २००० बोट ओखर र १२०० बोट स्याउ वितरण गरीएको छ। खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ बडीगाउँ र धामीगाउँमा निजी एक घर एक धारा २०९ निमार्ण भएको छ र चाङजुठान ६०० वटा निमार्ण भई सरसफाईमा सुधार ल्याईएको छ। सुधारीएको तथा धुवारहीत चुलो ४५५ वितरण भईसकेका छन। विद्यालय सरसफाई तर्फ दुई वटा विद्यालयमा स्मार्ट सेनेटरी प्याड मेशिन जडान, विद्यालय भवन ३ वटा, विद्यालय मैत्री शौचालय निमार्ण ३ वटा। दातोला खौला सिचाई कुलो, सिकिन्यडी खानेपानी, तल्लापातल खेलमैदान निमार्ण गरीएको छ। हिमालय मा.वि को खेल मैदान, दातोला खौला सिचाई कुलो, स्याडा लोकन्ड सडक, आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र वडा नं. ३, ५ र ६, पानी खोला निजी धारा, किदन्न निजि धारा, पाइलखोला निजि धारा, लुगाडा सिचाई कुलो, पनाल्त सिचाई कुलो, भेलात सिचाई पोखरी, सितली खोला बहुउपयोगी योजनाहरु कमागत रहेका छन।

बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्दा लिईएका आधारहरु :

- नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र ९ ले निर्दिष्ट गरेका स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारहरु, मौलिक हकहरु, राज्यको निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरु,
- संघीय सरकारले अङ्गिकार गरेको चौधौं आवधिक योजनाले निर्धारण गरेको लक्ष्य, नीति तथा प्रथमिकताहरु एवं पन्ध्रौं योजनाको आधार-पत्र (आ.व. २०७६/०७७-२०८०/०८१),
- संघीय सरकारले अङ्गिकार गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरु,
- प्रदेश सरकारले अङ्गिकार गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरु,
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतिकरणको प्रतिवेदन,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (संसोधन सहित),
- संघीय सरकारबाट प्राप्त बजेट र सोको साथमा प्राप्त बजेट तर्जुमा गर्दा लिनु पर्ने आधारहरु,
- माननिय सांसदज्यूहरु, राजनैतिक दलहरुबाट प्राप्त सुझावहरु,
- सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया मार्फत प्राप्त सुझावहरु,
- राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन सिफारिस,
- श्रोत तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिको श्रोत तथा बजेट अनुमानहरु,
- बजेट तथा योजना तर्जुमा समितिले दिएका सिफारिसहरु,
- गाउँपालिकाका विभिन्न विषयगत समितिका सिफारिसहरु,
- विगत बर्षहरुमा सम्पन्न भएका गाउँ सभा बैठकहरुबाट भएका निर्णयहरु,
- गाउँकार्यपालिकाले योजना तर्जुमाका लागि निर्णय गरी तोकेका आधारहरु,
- विभिन्न बिषयगत विज्ञहरुसँग छलफल गर्दा प्राप्त सुझावहरु,
- विभिन्न विषयगत शाखाहरुबाट प्राप्त राय सल्लाह तथा सुझावहरु,

गाउँपालिकाले आर्थिक बर्ष २०७६/०७७ देखी अवलम्वन गर्ने गरी तयार गरेका गाउँ विकासका नीति,कार्यक्रम तथा बजेटमा सामान्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेकाछन् :

- गाउँमा विद्युतको सुदृढीकरण, बैकल्पिक उर्जालाई प्रवर्द्धन गरिने छ।
- गाउँवासीका जीवनयापनका न्यूनतम आधारभूत आवश्यक्ता परिपूर्ति गर्दै गरिवी विपन्नता पछौटेपन अन्त्य गरिने छ ।
- गाउँ क्षेत्रभित्रको श्रोत, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग गरी आर्थिक तथा मानवीय विकास गरिने छ ।
- गाउँ क्षेत्र भित्रका ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकास लागि अध्ययन अनुसन्धान गर्ने तथा प्रचार प्रसार गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- सामुदायिक सृजनशीलता र उद्यमशीलताको प्रवर्द्धन र विकास गरी जनसहभागितामा आधारित सामुदायिक विकास गरिने छ ।
- व्यवसायिक सीपको विकास र प्रवद्धन गरी यसलाई उद्यमशिलतासँग जोडी उद्यमशिल गाउँको लागि आधार खडा गरिने छ ।
- गाउँ भित्र विद्यमान जाति, धर्म, प्रथा, परम्परा रीति तथा संस्कारका नाममा हुने विभेद, शोषण, अन्याय अन्त्य गरी मानवतामा आधारित समाज निर्माण गर्ने नीति लिईने छ ।
- गाउँ क्षेत्रका विविध जातजाती समुदायको भाषा, संस्कृति,साहित्य,कला, सम्पदाको संरक्षण एवं प्रर्वद्धन गरिने छ ।
- वन, जङ्गल, जटीबुटी, पानी, माटो, चुनढुङगा बालुवा तथा खनिज पदार्थ प्राकृतिक क्षेत्रको उचित व्यवस्थान गरिने छ ।
- जैविक विउमल आधुनिक कृषि, जैविक खेती उत्पादन व्यवसायीक काम गर्न तथा पर्यटन प्रबर्धन गरी रोजागारीको सृजना गर्ने निति ल्याईने छ ।

- गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको जलस्रोतबाट विद्युत उत्पादनका लागि अध्ययन गरिने छ ।
- दिगो विकास क्षेत्रगत विकास योजना र गा.पा लक्ष हासिल गर्नका लागि समुदाय गा.पा. दात्री संस्था र विकास साझेदारहरु संगको साझेदारीमा संञ्चालन हुने र गा.पा. ले निमार्ण गर्ने खानेपानी आयोजनाहरु एक घर एक धारा को नितिमा संचालन गरीने छ ।
- चिसो पानीमा माछा (रेन्वो ट्राउट) पालन कार्यको सम्भाव्यता अध्ययन गरीने छ ।
- जलीय विविधता ऐन निमार्ण गरी कार्यान्वयन गरीने छ ।

बजेट तथा कार्यक्रमका प्राथमिकता क्षेत्र

- पूर्वाधार विकास (सुधारिएको सडक)
- कृषिमा आधुनिकीकरण तथा व्यवसायिकरणको लागि विशेष जोड
- शिक्षा क्षेत्रमा गुणात्मक सुधार
- गुणस्तर तथा सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा सुधार
- सूचना प्रविधि तथा सञ्चारमा विकास
- उद्यम र सहकारीताको विकास
- मानव संसाधन र सामाजिक विकास
- पर्यटन प्रवर्द्धनको क्षेत्रमा विशेष जोड
- सामुदायिक वनको संरक्षण तथा व्यवस्थापन
- प्राकृतिक विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी राहत वितरण र पुर्नस्थापन, पुनःनिर्माण

१. आर्थिक विकास तर्फः

कृषि तर्फ :

- जैविक(Organic)खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- एक वडा एक प्राविधिक को व्यबस्था गरिने छ ।
- अध्यक्ष एक घर एक बिरुवा कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।
- बगर खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईने छ ।
- उपलब्ध स्थानीय स्रोत,श्रम सीप र पूँजीको सामुहिक रुपमा परिचालनको माध्यमबाट उत्पादकत्ववृद्धि गरीगाउँक्षेत्रको दीगो र समतामुलक आर्थिक विकास गरिनेछ ।
- बनस्पती खेतीका कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईने छ । कुरिलो, ध्युकुमारी, अमला, वेल, रुद्राक्ष जस्ता वनस्पती खेतीलाई प्रोत्साहन दिईने छ ।
- सबै वडामा माटो परीक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- कृषि पेशालाई सम्मानीत, प्रतिस्पर्धी र व्यवसायिक बनाइने छ ।
- कृषिको व्यवसायीकिकरण र यान्त्रिकरणको माध्यमबाट उत्पादकत्वमा स्तर उन्नती गरी खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित गरिने छ
- कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकरणको लागि आधुनिक कृषि औजारहरुमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- सिंचाई सुविधा विस्तारको लागि अनुदानको व्यवस्था गर्दै लगिने छ ।
- युवा लक्षित कृषि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- भूमिहिन/कम जग्गा भएकाहरुको लागि मौरीपालन, च्याउ खेती कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- करेसावारी कार्यक्रमको माध्यमबाट तरकारी उत्पादनमा जोड दिईने छ ।
- व्यवसायिक तरकारी फलफूल खेती कार्यक्रम संचालन गरी आयात कमगर्न सहयोग गरिने छ ।
- आलुको वीउ उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- उत्पादन बृद्धिको लागि उन्नत प्रविधि सम्बन्धी तालिमहरु संचालन गरिने छ ।
- बेमौसमी तरकारी खेती कार्यक्रममा जोड दिइने छ ।

- कृषि वीमा कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
- कृषि हाट बजार २ ठाउंमा स्थापना गरिने छ ।
- हावापानी माटो र भुगोल सुहाउदो व्यवसायिक उत्पादन समुह कृषि जिविकोपार्जन पद्धति अपनाइने छ त्यसका लागि "हाम्रो जिविकोपार्जन, माटो भुगोल हावापानी अनुसारको उत्पादन"
- नमुना किसान नमुना समुहलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरीने छ ।
- नमुना नर्सरी निमार्ण गरी आवश्यक विरुवाको व्यवस्था तथा एक घर एक पोषण बगैंचा अभियान संचालन गरीने छ ।
- बजार व्यवस्थापन/उत्पादन बिक्रीका लागि अन्य गाउपालिका संग समन्वय गरी बजारको व्यवस्था गरीने छ ।
- स्थानिय उत्पादनको आधारमा सो को परिचालन र आयआर्जनका लागि एक वडा एक उत्पादन, आय आर्जन का लागि व्यवसायिक खेति र लघु उद्ययम कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।
- निमार्णमा स्थानिय सिप र गुणस्तरीय संरचनाका लागि स्थानिय स्तरमै दक्ष्य जनसक्ति उत्पादनका लागि "गुणस्तरीय निमार्णको आधार सिप र दक्षतामा आधारित युवा स्वरोजगार" भन्ने मुल नारा तय गरी प्राविधिक तालिम प्रदान गरी खानेपानि सिचाई अन्य निमार्णमा गुणस्तर कायम गरीने छ ।

पशु विकास सेवा तर्फ :

- पशु पंछीमा हुने विभिन्न क्षतिको जोखिम न्युनिकरण गर्न पशुपंछी बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । पशुपंछी शाखाबाट संचालन हुने अनुदानका कार्यक्रमहरुमा बिमा अनिवार्य गरिने नीति लिइने छ ।
- पशुजन्य पदार्थको उत्पादन तथा पशुको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न पशु नश्ल सुधारलाई प्राथमिकता दिइने छ । सो का लागि गाई, भैंसी र बाखामा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमको निरन्तरता, क्षेत्र विस्तार, प्राविधिको दक्षता वृद्धि र आवश्यक उपकरण उपलब्ध गराइने नीति लिइने छ ।
- ग्रामिण क्षेत्रका दलित जनजनाती, विपन्न, एकल महिला, अपाङ्ग महिला आदिको लागि आयमुलक विभिन्न पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन गरिने नीति लिइने छ ।
- दुध, मासु, माछा र अण्डामा आत्मनिर्भर हुन पशुपंछी व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिने नीति लिइने छ ।
- माछापालनको क्षेत्र विस्तार तथा विद्यमान ताल तलैयाको उचित व्यवस्थापन गरी उत्पादकत्व वृद्धि गरिने नीति लिइने छ।
- कृषकहरुको सीप विकास गर्न विभिन्न तालिम सञ्चालन गरिने नीति लिइने छ ।
- पशुबाट मानिसमा सर्ने (जुनोसिस) रोगहरु सम्बन्धी स्कुल शिक्षालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।

पर्यटन विकास तर्फ :

- तलकोट गाउँपालिका वडा.नं. १ को तपोवन स्थीत तातोपानीको व्यवस्थापन गरी Picnic Spot निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि होमस्टेको नीति प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- तलकोट गाउँपालिका वडा नं.७ दातोलामा पर्यटनका लागि पार्क निमार्ण गरीने छ ।
- सेति नदीमा ऱ्यापटिङको अवधारणा ल्याई सम्बन्धित निकायमा पहल गरीने छ ।

उद्योग तथा बाणिज्यतर्फ :

- "सवैको साथ गाउँको विकास" नारा लिई समग्र गाउँको विकास गर्ने नीति लिईने छ

- गाउँक्षेत्र भित्र कालोवजारी, एकाधिकार, कृतिम अभाव सृजना गर्ने व्यवसायलाई कार्वाही गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अघि बढिने छ साथै बजार अनुगमनको कार्यलाई तिव्रताका साथ लागु गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा संघीय सरकारको स्वीकृती लिई आन्तरिक तथा वैदेशिक सहायतालिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- बैदेशीक रोजगार वर्तमान अवस्थामा युवाहरुको बाध्यात्मक रोजाईरहेकाले बैदेशीक रोजगारलाई सुरक्षित, मर्यादित, उपलब्धिमुलक र व्यवस्थित बनाउन आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- आ.व.२०७६।०७७ मा एक घर एक सिप कार्यक्रम संचालनमा ल्याईनेछ ।
- घरेलु तथा साना उद्योग र लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईने छ । कानून बमोजिम घरेलु तथा साना उद्योगहरुको नियमानुसार दर्ता र नविकरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- स्थानीयतहमा रहेका परम्परागत सीपलाई खोजी गरी प्रवद्धन गर्दै व्यवसायिक र उद्यमशील बनाईने छ ।
- नेपाली हातेकागज उधोगलाई प्रोत्साहन दिईने छ ।
- उद्योग ग्राम स्थापना गर्नका लागि आवश्यक प्रकिया अगाडी बढाईएको छ ।

सहकारी तर्फ :

- सहकारी क्षेत्रलाई प्रर्वद्धन र विकास गरी सहकारीको मूल्यमान्यता र सिद्धान्तमा आधारित सहकारी संस्थाहरुको स्थापना मार्फत विभिन्न समुदायमा रहेको पूंजी र सीप, परम्परागत ज्ञानलाई समेत उपयोगमा ल्याई आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउने नीति लिईनेछ ।
- विषयगत सहकारीहरु, कृषि, फलफूल, दुग्ध, तरकारी र उपभोक्ता सहकारीहरुको विकासकालागि गाउँपालिकावाट सहुलियतको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- सहकारीहरुलाई उत्पादनमुखी बनाउने कार्यमा जोड दिइनेछ । सहकारी मार्फत गरिबी न्युनीकरण गर्नेकार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- स्वरोजगार सिर्जना गर्ने, श्रमिकहरुले संचालन गरेका सहकारी र विपन्न समुदायका व्यक्ति तथा महिलाहरुको आयमुलक कियाकलाप संचालन गर्ने सहकारी संस्थालाई मागको आधारमा वीउ पूँजी उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरुलाई आगामी आ.व.को शुरु देखि नै सहकारी तथा गरिबी निवारण सूचना प्रणालीमा आवद्ध हुने नीति लिइने छ ।
- सहकारी संस्था संचालन तहको तालिम संचालनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- उत्पादनसँग जोडिएका सहकारीका सदस्यहरुका लागि व्यवसाय अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरी व्यवसाय अभिबृद्धि गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- सहकारी संस्थाको व्यवसायिक कारोबारलाई पारदर्शी बनाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
- सहकारी संस्थाहरुको नियमन गर्न आवश्यक मापदण्ड र कार्यविधि बनाई प्रभावकारी ढंगबाट अगाडी बढाईने छ ।
- बिभिन्न निकायबाट गठन भएका कृषक, कालिगढ, महिला तथा आमा समुहहरुलाई वित्तीय साक्षरता तथा सहकारी सचेतना सम्बन्धी अभिमुखिकरण गरी सहकारीमा आवद्ध हुने विगतको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

२. सामाजिक विकास तर्फ :

- हिंसामा परेका महिलाहरुको सुरक्षालाई मध्यनजर गरी त्यस्ता महिलाहरुका लागि अस्थायी आवासका रुपमा पुर्नस्थापना गृहको स्थापना गरिने छ ।
- गाउँ क्षेत्रभित्र रहेका श्रमिकहरुको आवश्यकता अनुसार क्षमता अभिबृद्धि गरिने छ ।

- आर्थिक, सामाजिक, लैङ्गिक रुपमा पछाडी परेका महिला बालबालिका, दलित, ज्येष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुधारमा जोड दिईनेछ ।
- सामाजिक परिचालनका माध्यमवाट गरिवी न्यूनीकरणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै यस क्षेत्रमा सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरु बीच कार्यक्रम सञ्चालनमा समन्वय, सहकार्य तथा नियमन गर्ने कार्य गरिनेछ ।
- मानसिक तथा बौद्धिक अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, दुर्ब्येशनि, कुष्ठरोगी, HIV AIDS बाट संक्रमित भएकाहरुका लागि मनोपरामर्शको माध्यमबाट सीपमुलक तालीम आयोजना गर्नुका साथै अपाङ्गता, कुष्ठरोग प्रतिको समाजिक दृष्टिकोणमा परिवर्तन ल्याउन विभिन्न सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- लागु औषध नियन्त्रणका लागि आवश्यक पहल गरिने छ । गाउँपालिकालाई स्वच्छ र स्वस्थ्य बनाउन लागु औषध र दुर्व्यसन विरुद्ध सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- युवाहरुलाई स्वरोजगार मूलक तालिम तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छन ।
- लक्षित महिलाको शसक्तिकरणको स्तर हासिल गर्नका लागि महिला विकास कार्यक्रम,बन्चितमा परेका महिलालाई मूलप्रभाहिकरण, समावेशिकरण र सशक्तिकरण गरी लैंगिक समानता, नेतृत्व विकास, प्रजनन स्वास्थ्य, जीवनउपयोगी शिक्षा, संस्थागत सहभागीताका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनि रहेका दलित, मुक्त कमैया, अति विपन्न वर्ग तथा द्वन्द्ध पिडित समुदायका लागि सामुहिक आयमुलक तालीम दिई ब्यावसायिक बनाउने नीति लिईने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा कार्यक्रम संचालन गर्ने गैह्र सरकारी (NGO) र अन्तराष्ट्रिय गैह्र सरकारी (INGO)संस्थाहरुसँग समन्वय गरि गाउँसभामा आफ्नो वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट पेश गर्न लगाई, संस्था सूचिकृत गर्ने र गै.स.स. द्वारा वार्षिक रुपमा संचालित कार्यक्रमहरुको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।
- प्रचलित कानून बमोजिम गा.पा.मा संचालन हुने, हुन चाहने र भैरहेका गै.स.सं.हरुलाई अनिवार्य रुपमा गाउँपालिकामा दर्ता, नविकरण र नियमन हुन अनिवार्य बाध्य गरिने छ ।
- विदेशबाट फर्केका युवाहरुको सीप प्रमाणीकरण गरी त्यस्ता युवाहरुलाई सम्बन्धित क्षेत्रमा ब्यवसाय सञ्चालन गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- तलकोट गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने महिला हिंसा, बाल विवाह लगायत चेली वेटी बेचविखन जस्ता गैरन्यायिक कार्यहरुलाई रोक्न विशेष पहल गरिने छ ।
- विभिन्न लक्षित वर्गहरुको क्षमता अभिबृद्धिका लागि क्षमता अभिबृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

शिक्षा तर्फ :

- विद्यालय उमेरका वालवालिकालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क गुणस्तरीय आधारभुत शिक्षाको सुनिश्चितता गर्दै आधारभुत शिक्षा पुरा गरेकालाई माध्यमिक शिक्षाको पँहुच सुनिश्चित गरी सवै प्रकारका वालवालिकालाई विद्यालय शिक्षावाट वन्चित हुन नपर्ने वातावरण सुनिश्चित गरिने नीति लिईने छ ।
- **"असहाय र विपन्न संग अध्यक्ष"**कार्यक्रम अन्तरगत सामुदायिक विद्यालयहरुमा अध्ययनरत असहाय र विपन्न वालवालिकालाई मासिक रुपमा स्टेशनरी एवं आवश्यकता अनुसार विद्यालय पोशाक उपलव्ध गराइने छ ।
- माध्यमिक तहका विद्यालयहरुमा प्राविधिक तथा ब्यवसायिक शिक्षा पद्दतिलाइ प्राथमिकता दिईने छ ।
- गाउ स्तरीय अध्यक्ष रनिङ सिल्ड संचालन गरीने छ ।
- "छात्रामैत्री विद्यालय वातावरण" विशेष कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- अग्रेजी शिक्षा, बाल विकास केन्द्रको सुधार र गाउँपालिकामा नमुना विद्यालय बनाउने निती ल्याईने छ ।

- गुणस्तरिय शिक्षाका लागि तालिम, कार्यशाला गोष्ठी आदिको माध्यमबाट विद्यालयका सरोकारवाला, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, शिक्षकहरु तथा अभिभावकहरुलाई विषयगत रुपमा क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- प्रत्येक विद्यालय स्तरमा अभिभावक सचेतना कार्याक्रम संचालन गरीने छ।
- सबै वालवालिकाहरुलाई विद्यालयको पहुँचमा विस्तार गर्नुका साथै अर्थपूर्ण सिकाईको माध्यमबाट गुणात्मक शिक्षा प्रदान गरिने छ ।
- कक्षा ८ र SEE परीक्षालाई वस्तुनिस्ठ मूल्याङ्कनका विधिहरुको आधारमा सबै प्रकारका बिद्यालय स्तरीय परीक्षाहरु व्यवस्थित गरिने छ ।
- शौक्षिक गुणस्तरमा उत्कृष्ट हुने विद्‌यालय, शिक्षक र विद्यार्थीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरीने छ ।
- पाठ्यक्रममा आधारित क्रियाकलाप तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको माध्यमबाट वालवालिकाहरुको अन्तरनिहित प्रतिभा प्रष्फुटन गरी सर्वाङ्गीण विकासमा टेवा पुर्याईने छ ।
- सामुदायिक विद्यालय एवं शिक्षणसंस्थाहरुको पुर्वाधार विकास एवं कक्षाकोठा शिक्षण सिकाईलाई समयानुकुल थप प्रविधियुक्त एवं प्रभावकारी बनाईने छ ।
- सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत साक्षर महिला समुह गठनका माध्यमबाट आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरी तिनिहरुको शैक्षिक तथा आर्थिक स्तर वृद्धि गरिने छ ।
- विद्यालयको पहुच बाहिर रहेका सबै वालवालिकाहरुलाई विद्यालयमा “ल्याऔं, टिकाउ र सिकाउ” को नाराका साथ विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन र अनौपचारिक शिक्षाका थप कक्षा संचालन गरी पूर्ण साक्षर गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ
- शिक्षक दरबन्दी मिलान सरुवा विद्‌यालय मर्ज, विद्यार्थी शिक्षक अनुपात तथा कर्मचारीको उचित व्यवस्था गरीने छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका आधारभुत तह ६ देखि ८ संञ्चालीत र मा.वि. हरुमा शिक्षाको पहुच सुनिश्चिताका लागि इन्टरनेटको व्यवस्था गरीने छ ।
- माध्यमीक विद्‌यालयमा अध्यक्ष विद्‌यालय सरसफाई स्वच्छता र वातावरण सुधार कार्यक्रम संचालन गरी तिन तारा पद्धती अनुसार नमुना विद्‌यालय महिनावारी स्वछताका लागि निसुल्क सेनीटरी प्याडको व्यवस्था गरिने छ ।
- उपाध्यक्ष किसोरी शशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन गरी गाउपालिका भरि महिनावारी स्वच्छता अभियान संचालन गरीने छ ।
- खेलग्राम स्थापना गर्नका लागि प्रदेश र केद्र सरकार संग समन्वय गरी प्रकीया अगाढी बढाईएको छ ।
- प्रत्येक विद्‌यालयमा खेलकुद मैदान निमार्ण गरिने छ ।

स्वास्थ्य तर्फ :

- गाउँका विद्यालयमा स्वास्थ्य सम्वन्धी शिविरहरु थप अन्य सम्बन्धित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- महिला स्वास्थ्यको सम्वेदनशिलतालाई ध्यानमा राखी गाउँका विभिन्न वडाहरुमा स्वास्थ्य सम्वन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीतिअवलम्वन गरी समय समयमा विशेषज्ञ स्तरिय स्वास्थ्यशिविरहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- संविधानका उल्लिखित मौलिक अधिकारका रुपमा रहेका स्वास्थ्य सम्वन्धि अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाहरु सबै गाउँबासीमा पुऱ्याईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा Electronic Medical Record (EMR)प्रणाली लागु गरिने छ ।
- स्वास्थ्य वीमा योजना कार्यक्रमलाई थप ब्यवस्थित गरी पूर्ण रुपमा वीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- जनस्वास्थ्य प्रवर्द्धनका लागि महिला स्वय सेविकाहरुलाई थप परिचालन र व्यवस्थित गर्न आवश्यक सुविधामा बृद्धी गरिने छ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सम्पूर्ण वडाहरुमा आ.व. २०७६/०७७ सम्म पुर्‍याइने छ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आर्थिक तथा सामाजिक लेखापरिक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँघर क्लिनिक स्थापना तथा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइने छ।
- समयमा नै औषधी तथा खोपको आपूर्ति व्यवस्थाको सुनिश्चित गरिने छ।
- हरेक स्वास्थ्य चौकीमा कम्तिमा १ वटा कुपोषण व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन गरिने छ।
- स्वास्थ्य शाखामा दरबन्दि बमोजिमको स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गरिने छ।
- जनप्रतिनिधी र स्वास्थ्य शाखासँग समन्वयको व्यवस्था मिलाइने छ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि विभिन्न तालिमको व्यवस्था गरिने छ।
- आवश्यक स्वास्थ्य सम्बन्धि उपकरण तथा अन्य भौतिक सामाग्री तथा रेकर्डिङ, रिपोर्टिङको अभाव तथा समस्या तथा बिजुली, वत्ती, खानेपानी तथा ईन्टरनेट, ई.रिपोर्टिङको समस्या समाधानको लागि आवश्यक पहल गरिने छ।
- आवश्यक औषधी खरिद प्रकृयामा सरलीकरण गरी औषधि आपूर्ति व्यवस्थालाई सुनिश्चित गरिने छ।
- स्वास्थ्य कार्यक्रम सहज रुपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ।
- निरन्तर रुपमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- स्वास्थ्य शाखालाई भौतिक सामाग्री सहित लजिष्टिक सपोर्टको व्यवस्था मिलाइने छ।
- पूर्ण खोप गाउँपालिका तथा वडा घोषणा कार्यक्रमका लागि बजेट तथा कार्यान्वयनको लागि स्थानीय स्तरको अगुवाईलाई सुनिश्चित गरिने छ।
- स्वास्थ्य कार्याक्रम सञ्चालनमा नेपाल सरकारको अनुदान तथा गाउँपालिकाबाट बिनियोजित बजेट सहज रुपमा उपलब्ध गराई कार्यक्रम सम्पन्न गर्न आवश्यक सहजीकरण गरिने छ।
- तलकोट गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने आम गाउँवासीको दीगो स्वास्थ्य व्यवस्थाको लागि विभिन्न सर्ने र नसर्ने रोगहरुको पहिचान गरी निदान गर्न प्राविधिकहरु कार्यक्षेत्रमा खटाइ अध्ययन, अनुसन्धान गर्न लगाइने छ।
- औषधी भण्डारण व्यवस्थाको लागिआवश्यक पहल गरिने छ।
- स्वास्थ्य सम्वन्धित फोहोर उत्सर्जनको उचित प्रबन्धको लागि आवश्यक नीति तय गरिने छ। स्वास्थ्य उपचार तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट उत्सर्जन भएको फोहोर व्यवस्थापनको लागि तालिमको व्यवस्था गरिने छ। गाउँपालिकामा संचालित नीजि क्षेत्रका अस्पतालहरुलाई फोहोर व्यवस्थापनकोलागि कार्ययोजना माग गरिने छ। यो व्यवस्था नीजि स्वास्थ्य क्लिनिक र सरकारी क्षेत्रका अस्पतालहरुलाई समेत लागु गरिने छ।
- समाजमा देखिएको छिटो विवाह गर्ने र छिटो बच्चा जन्माउने समस्यालाई समाधान गर्नको लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रम एवं जनसंख्या शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइने छ।
- वृद्ध वृद्धा को मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यको लागि आवश्यक तालिम कार्यक्रम, स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका मानव स्वास्थ्यमा छुपेको टि.बि. रोग, कुष्ठ रोग जस्ता समस्या पहिचान गरी निदानकोलागि आवश्यको व्यवस्था गरिने छ।
- समाजमा व्याप्त वाल कुपोषण, महिलाहरुको रक्त अल्पता, नसर्ने रोगहरुको व्यापकता, प्रजनन स्वास्थ्य लगायतका क्षेत्रमा गाउँपालिकाको बिशेष ध्यान दृष्टि पुग्ने छ। सो का लागि आवश्यकता अनुसार बजेट बिनियोजन गरी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
- सफा आमा, स्वच्छ बच्चा कार्यक्रम तथा जेस्ठ नागरिकको सु स्वास्थ्य सम्मानका लागि "मनमोहन को उपहार बृद्ध बृद्धाको स्वस्थ सम्मान र स्याहार" कार्यक्रम संचालन गरीने छ।

- बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले निदृष्ट गरेका उपलब्धि तथा प्रतिफल प्राप्तिका लागि तलकोट गाउपालिकाले साझेदार निकाय संग मिलेर पोषण लक्षित र सम्बेदनशिल क्रियाकलाप संचालन गरीने छ ।

संस्कृति प्रवर्द्धन तर्फ :

- गाउँ क्षेत्र भित्रका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका क्षेत्रहरुको संरक्षण तथा विकासमा जोड दिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- बहुल संस्कृति एवं सम्पदाहरुको संरक्षण, मौलिक संस्कृतिको जर्गेना, सांस्कृतिक पर्यटन प्रवर्द्धन र सबै समुदायको धार्मिक एवं सांस्कृतिक मूल्य मान्यताको अभिबृद्धि गर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने नीति लिईने छ ।
- आ.व. २०७६।०७७ मा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गाउँहरुसँग भगिनी सम्वन्ध कायम गर्ने निति अवलम्बन गरिने छ ।

३. पूर्वाधार विकास तर्फः

- गाउँ क्षेत्र भित्रका सडकहरु नियमित रुपमा मर्मत सम्भार गर्नका लागि मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरिएकोछ । निर्माण भैसकेका सडकहरुको स्तरोन्नती गर्दै लगिनेछ ।
- तलकोट गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवा सुविधालाई चुस्त दुरुस्त तथा प्रभावबारी सेवा प्रदान गर्न हालको संगठन संरचना अनुसार कार्यकक्षको अभाव भएकोले सुविधा सम्पन्न कार्यालय भवन निर्माणको थालनी गरिने छ । गाउँपालिकाकावडा कार्यालयका भवन क्रमशः निर्माण गर्ने गरी यस बर्ष वडा नं. ४ र ६ मा वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भईरहेको छ ।
- सार्वजनिक विकास निर्माणको कार्यलाई समय भित्रै सम्पादन गर्न स्वीकृत योजना बमोजिम त्यसको ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित तथा पारदर्शी बनाउने,कार्यसम्पादन गाउी ठेक्का अवधि लम्ब्याउने,शुरुको स्वीकृत रकममा अनावश्यक थप ब्यय भार पार्ने र अन्त्यमा विभिन्न बहानामा कार्यसम्पादन नहुने प्रवृतिको अन्त्य गर्ने ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- गाउँपालिकामा सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी घर, भवन निर्माण गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण व्यवसायी समितिसँगको सहकार्यमा भवन निर्माण सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- सार्वजनिक विकास निर्माणको कार्यलाई समय भित्रै कार्य सम्पादन नगर्ने निर्माण ब्यवसायीलाई कार्यविधि बनाई साविकको काम सम्पन्न गरेर मात्र थप नयाँ काममा सहभागी हुने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- तलकोट गाउँपालिकाका कच्ची सडकहरुलाई ग्रेभल सडक सहित खाल्डा खुल्डी मुक्त गाउँको परिकल्पना सहितकाकार्यको थालनी गरिने छ ।
- सहभागितात्मक योजना तर्जुमा पद्धतिलाई सबल बनाउन वडा तह सम्म योजना तर्जुमा क्षमता अभिबृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- योजनाहरुको कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन प्रणाली व्यवस्थित बनाउनका लागि उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई योजना कार्यान्वयन पूर्वनै आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने कार्यलाई निरतन्तरता दिईनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरुलाई स्रोत साधनले सम्पन्न गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समिति गठन गर्दा प्रत्येक आ.व.मा लगातार एउटै व्यक्ति उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष हुन नपाउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- उपभोक्ता समिति गठन गर्दा निर्माण व्यवसायी, वहालवाला शिक्षक, वहालवाला कर्मचारी, जनप्रतिनिधीहरुलाई उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीमा राख्न नपाउने व्यवस्था कडाइका साथ लागु गरिने छ ।
- गाउँ स्तरीय योजना छनौट गर्दा क्रमागत योजनालाई पहिलो प्राथमिकता दिइने छ । सडक योजनाको हकमा Connectivity लाई बिशेष प्राथमिकतामा राखिने छ ।

- लागत सहभागितामा आधारित विकास कार्यक्रमको व्यवस्था गरी साना पूर्वाधारका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनका लागि कार्यविधि बनाई सञ्चालन गरिने छ ।
- निमार्ण हुने खानेपानी योजना र संचालन भई रहेका योजनाको अनिर्वाय खानेपानी गुणस्तर परीक्षण गरीने छ ।
- निर्मित योजना मध्य यस वर्ष कम्तीमा ५० प्रतिशत आयोजनामा पानी सुरक्षा योजना लागु गरी गा.पा. स्तरीय योजनाको दुई पटक अनुगमन गरी मुल्यंकन गरीने छ ।
- जलवायु परीर्वतन सडक निमार्ण वन विनास तथा वाढी पहिरो बाट पानीका स्रोतहरु सुक्दै जाने र जल भण्डारहरु रितिदै जाने अवस्था रहेकोले पानीका स्रोत संरक्षण र पुन भरण अभियान संचालन गरीने छ ।
- खानेपानी योजनाको दिगो संचालनमा विशेष प्राथमिकता दिइने छ यसका लागि सम्पन्न सार्वजनिक धारा योजनामा नियमित पानि सुल्क र निजि धारा बाट मिटर अनुसार को शुल्क उठाइने छ सम्पुर्ण योजनाहरु जलस्रोत समितिमा दर्ता गरी राम्रो योजनालाई पुरस्कारको व्यवस्था समेत गरीने छ ।
- आगामी २ वर्ष भित्र गाउपालिकालाई पुर्ण सरसफाई छाउ गोठ, मुक्त गाउपालिका घोषणा गरीने योजना अन्तर्गत यस आर्थिक वर्षमा एक वार्ड एक नमुना टोल निमार्ण गरी पुर्ण सरसफाई टोल घोषणा गरि एक घर एक हात घुने स्टेसन निमार्ण अभियान संचालन गरीने छ ।
- विपन्न परिवार र लक्षित वर्गलाई पुर्णसरसफाईमा सहयोग गरिने छ ।

४. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ :

- गाउँ क्षेत्र भित्रका मुख्य सडकहरुको दायाँ बाँया हरियाली एवं सौन्दर्य बढाउन बृक्षारोपण तथा संरक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- घरबाट निस्कने जैविक फोहोरबाट वायोउर्जा तथा मल उत्पादन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- यस गाउँपालिका ग्रामिण क्षेत्रहरुमा वायोग्यासको सान्दर्भिकता सम्वन्धि जनचेतना जोगाई गोवर ग्यास प्लान्टमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- तलकोट गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पार्क निर्माण गर्ने कार्यका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- तलकोट गाउँपालिका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक प्रकोप तथा विपत व्यवस्थापनका लागि विपत व्यवस्थापन सम्वन्धि गुरुयोजना बनाई कार्य गरिने छ । यसको लागि आवश्यक्ता अनुसार कार्यपालिकाबाट कार्यविधि समेत बनाई अगाडी बढिने छ ।
- सबै वडाहरुमा अनिवार्य विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी कोष सञ्चालन ल्याईएकोमा यसलाई निरन्तरता दिईने छ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फः

मानव संसाधन विकास तर्फ :

- कर्मचारीहरुको मनोवल उच्च राख्न तथा उहाँहरुको कार्यको प्रोत्साहन गर्न कार्य सम्पादनका आधारमा पुरष्कृत गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- जननिर्वाचित पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिबृद्धिका लागि विभिन्न तालिमहरु तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरु लाई निरन्तारता दिईने छ ।
- निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरुतथा कर्मचारीहरुलाई विकास निर्माणका कार्य लगाएत अन्य प्रशासनिक कार्यको अनुभव आदान प्रदान गर्न राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिने छ ।
- स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विशेष व्यवस्था गरी ऐन अनुसार वृद्धि विकासका अवसरहरु उपलव्ध गराईने छ ।
- गाउँपालिकाबाट संचालन हुने सीप विकास, क्षमता विकस र नेतृत्व विकास जस्ता मानव संसाधन विकासका तालिमहरु संचालन गर्दा पूर्ण रुपमा तालिमको उपादयेता, गुणस्तरियता प्रति ख्याल गरिने छ ।

तालिम केवल तालिमका लागि मात्र नभै यसको दिगोपन र प्रभाव अध्ययनको आधारमा तालिम कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- तालिमको गुणस्तरीयताको विश्वस्तताका लागि तेश्रो पक्षबाट गुणस्तरीयता परीक्षणको ब्यवस्था मिलाईने छ ।

प्रशासन सुधार तर्फ :

- संघीय मामिला तथा सामन्य प्रशासन मन्त्रालयको अस्थायी दरवन्दि संरचनाको आधारमा यस तलकोट गाउँपालिका मा शाखाहरुको संरचना खडा गरिने छ ।
- कर्मचारी प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्तबनाउनका साथसाथै समयसापेक्ष बनाउन ICTमैत्री बनाउदै लगिने छ ।
- राज्यको नीतिलाई अनुशरण गर्दै प्रशासनिक कार्यमा Automation तथा e–governance लाई Promotion गर्दै लगिने छ
- स्थानीय सरकारको समग्र प्रशासन सुधार तथा समय सापेक्ष निकासका लागि नेपाल सरकारले जारी गरेका सवै प्रशासन सुधार आयोगका सुझावहरुलाई स्थानीय स्तरमा आन्तरीकरण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- Organizational chart अनुसार कर्मचारीको व्यवस्थापन गरी समग्र प्रशासन सेवा छिटो छरितो गर्दै जाने रणनीति सुनिश्चित गरिने छ ।
- सदाचार नीतिलाई प्रवद्धन गरिने छ । जनता नै जनार्दन भन्ने मुल मन्त्रलाई आत्मसाथ गरी भ्रष्टाचार निर्मुल गर्न शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गरिने छ ।

संस्थागत क्षमता विकासतर्फ :

- ”न्याय सम्पादन ढिलो हुनु,न्याय नपाउनु सरह हो”भन्ने कानूनी सिद्धान्तलाई अंगिकार गर्दै तलकोट गाउँपालिका को न्यायिक समितिबाट छिटो छरितो र सर्वशुलभ न्याय सम्पादन गर्ने कार्यलाई विशेष जोड दिईनेछ ।
- “कानूनको अज्ञानता क्षम्यहुदैन”भन्ने कानूनी सिद्धान्तलाई मध्यनजर गर्दै तलकोट गाउँपालिकाका ग्रामिण क्षेत्रका सर्वसाधारणमा कानून सम्बन्धीजानकारी गराउन कानूनी सचेतनाका कार्यक्रमहरु अभियानका रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँ क्षेत्रका सवै वडाहरुमा विवाद निरुपण गर्न मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी मध्यस्थताको समेत ब्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (संसोधन समेत) को आधारमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको अन्तरिम दरबन्दि तेरिज अनुसारका दरबन्दि स्वीकृत गरी सोको आधारमा कर्मचारीहरुको माग संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयसँग समन्वय गरी कर्मचारीहरुको समेत न्यायिक समितिमा आवश्यकता अनुसार ब्यवस्थापन गरिने छ ।
- लागत न्यूनीकरण, श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग तथा प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यकता अनुसार अन्य गाउँपालिका तथा गाउँपालिकाहरुसँग साझेदारी, सम्झौता तथा संयुक्त व्यवस्थापनमा उपयुक्त कार्यहरुको थालनि गरिने छ ।
- तलकोट गाउँपालिकाका गाउँबासीहरुलाई सूचनाको हकको प्रत्याभूति गरी पूर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।

६. राजश्व परिचालन तर्फ :

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू, गाउँ सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु,

अब म करदाता, आम नागरिक र लगानी कर्ताले अपेक्षा गरेको व्यवहारिक कर प्रणालीलाई आत्मसाथ गर्दै आ.व. २०७६/०७७ को राजश्व परिचालन सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

- स्थानीय तहको वित्तिय अधिकार सम्बन्धी व्यवस्थाको पूर्ण रुपमा पालना गर्दै बित्तिय प्रशासन सुधारका लागि व्यावसायिक, दक्ष र सुदृढ प्रशासनको विकास गर्ने र राजश्व परिचालनका दायरा वढाउन राजश्व सम्बन्धि अध्ययन गरिने छ। करका दायरा फराकिलो गरी न्युनतम करको दरबाट बढी राजश्व संकलन गर्ने नीति लिईनेछ।
- उत्पादनमुलक तथा व्यवसायिक क्रियाकलापमा सहयोग पुग्ने गरी स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने ईजाजत तथा दर्ता प्रणालीलाई सरलीकृत गरिनेछ।
- घर वहाल कर संकलन गर्न आन्तरिक राजश्व कार्यालयसँग समन्वय र सहकार्य गरी दुबैको सहयोगमा आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा सहायता कक्ष स्थापना गरि घरवहाल कर उठाउने कार्यलाई व्यवसायिक कर उठाउने प्रणाली संग आवद्ध गरिने छ। सम्पति कर र मालपोत तथा भूमिकरलाई समय सापेक्ष बनाउन र मालपोतको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कका लागि कायम गरेको जग्गाको तथा घरको मुल्याङ्कन दरलाई सम्पत्ती कर र मालपोत तथा भूमिकरसँग मिलान गरी निर्धारण गरिने नीति लिइने छ। सोहीका आधारमा करका दररेट समेत प्रस्ताव गरेको छु।
- आ.व. २०७६/०७७ देखि यस गाउँपालिका सबै वडाहरुमा सम्पत्ति कर र मालपोत तथा भूमिकर लागु गरिएको छ।
- वडा स्तरबाट राजश्व संकलन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन वडाका कर्मचारी र जनप्रतिनिधीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा सवै वडालाई सूचना प्रविधिबाट Linkage गरिने नीति लिईने छ।
- प्राकृतिक श्रोत,बिक्री दर निर्धारण गरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पर्ने नदी तथा सार्वजनिक स्थलबाट वालुवा, ग्राभेल, माटो र ढुंगा उठाउने कार्यलाई राजश्व परिचालनको प्रमुख आधारको रुपमा विकास गरिने छ।
- करदाता र कर प्रशासन दुबै पक्षको ईमान्दारिता,पारदर्शिता,स्वच्छता र सदाचारिता कायम गर्न सबै उपाय अबलम्बन गरिनेछ। बिजक जारी गर्ने प्रबृतिको बिकास गरिनेछ। कर कानुनको पालना गर्न करदाता साक्षरता कार्याक्रम अभियानको रूपमा संचालन गरिनेछ।
- न्यून दरमा कर लगाई सबै आर्थिक तथा व्यापारिक कारोबार गर्नेलाई करको दायरमा ल्याइनेछ।
- करदाता दर्ता प्रणालीमा सुधार गर्नका लागि सवै व्यवसाय तथा आर्थिक कारोबार गर्नेहरुको बिवरण Online प्रणालीमा आवद्ध गरिने छ। नयाँ दर्ता प्रणालीमा सबैको बिवरण अद्यावधिक गरिने छ।
- राजश्व संकलन लाई प्रभावकारी बनाईने छ।भविष्यमा अनुदानमा आधारित बजेटको श्रोतलाई राजश्व बृद्धिको बढोत्तरीले प्रतिस्थापन गर्ने नीति लिईनेछ।
- स्थानीय तहवाट प्रदान गरिने इजाजत तथा दर्ता प्रकृयालाई सरलिकृत गरिनेछ।
- राजश्व परामर्श समितिलाई क्रियाशिल बनाउनका लागि क्षमता बिकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- सार्वजनिक निजी साझेदारीको माध्यम बाट संचालन गर्न सकिने अन्य आवश्यक परियोजनाहरूको समेत खोज र अध्ययन गरी आवश्यक कार्य अगाडी बढाईनेछ।

७. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि तर्फ :

- सूचना संचार र प्रविधिमा सबै गाउँवासीहरुको पहुँच पुर्‍याउन प्रभावकारी दूरसंचार सेवाको बिस्तार गर्दै सवै वडा कार्यालय सम्म Optical Fiber बिछ्याउने कार्य गर्दै वडा कार्यालयबाट सम्पादनहुने सबै कार्यलाई Networking Connectivity मा लगिनेछ।
- संचार क्षेत्रको विकास तथा प्रबर्द्धन गर्ने नीति लिईने छ।
- तलकोट गाउँपालिकाको विद्युतीय सुशासन सम्बन्धी क्रियाकलापहरु खुला सरकार (open government) को अवधारणाबाट निर्देशित रही सूचना तथ्याङ्कहरु विभिन्न माध्यमबाट विश्लेषण गर्न

सकिने स्वरूप (format) मा उपलव्ध गराउने व्यवस्था गरि सकिएको छ यसलाई थप रुपमा प्रभावकारी गराईने छ ।

- कृषि प्रविधि र बजार मुल्य सम्बन्धी सूचना प्रणाली (Integrated Agriculture Information System) को विकास गरिने छ ।
- घर नक्सा प्रक्रियालाई सहज बनाउन विद्युतीय प्रणाली (Electronic Building Permit System-EBPS) लागु गरिने छ
- तलकोट गाउँपालिकामा संचालन हुने विभिन्न विकास योजनाहरुको सरकारी तथा नागरिक तहबाट अनुगमन प्रणाली प्रभावकारी बनाउन विद्युतीय प्रणाली mobile application को कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- तलकोट गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडाहरुको श्रोत नक्साङ्कन (GIS Map)कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- सेवाग्राहीहरुको अनलाईनबाट पनि उजुरी तथा गुनासो लिन गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली (Grievance Redress Management System) लागु गरिने छ ।
- पूर्वाधार सम्बन्धि योजनाहरुको तथ्याङ्क व्यवस्थित गर्न पूर्वाधार व्यवस्थापन प्रणाली (Infrastructure Management System) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- तलकोट गाउँपालिका, स्थानीय सरकार, महिला तथा सीमान्तकृत बर्ग आदि संग सम्बन्धित अनलाईन समाचारहरु एकीकृत रुपमा हेर्न Media Analysis System को विकास गरि लागु गरिने छ ।
- तलकोट गाउँपालिकाको विद्युतीय शुसासन प्रवर्द्धन गर्न तपशिलका प्रणाली लागु गरिने छ ।
    - Audio-Voice broadcasting system
    - SUSASAN mobile app
- सबै सामुदायिक स्कुलहरु तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा internet को पहुँच सुनिश्चित गर्न ruralmunicipal optical fiber networkमा जडान गरीsmart educationर smart healthcaresystem लागु गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको सम्पत्ति व्यवस्थापन योजना तयार गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका पत्रकारितालाई समावेशी बनाउन आवश्यक प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- सुचना तथा संचार प्रविधिको अर्थपुर्ण प्रयोगमा सक्षम बनाउन यस आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिकामा सुचना प्रविधि केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- इन्टरनेट सेवा पहुच विस्तार गरी गाउँपालिकाको सम्पुर्ण Online कार्य सुरुवात गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह गर्न गुनासो सुन्नका लागि मोवाइल एप्स (Talkot Rural Municipality) सेवा संचालन गरिने छ ।
- पुर्वाधारहरुको योजना तयारी कार्यान्वयन र अनुगमन कार्यका लागि छिटो छरितो प्रभावकारी बनाउन सुचना प्रविधि लगायतका नविनतम प्रविधिहरुको प्रयोगमा जोड दिईने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न स्थानमा CCTV जडान गरी सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्त दुरस्त र प्रभावकारी बनाईने छ ।

८. भवन नक्सा पास तर्फ :

- आगामी आ.ब.०७६/०७७ देखि घरको नक्सापास गर्दा बाउण्ड्रीवालको समेत नक्सापास गर्ने व्यवस्था अनिवार्य गरिने छ । बाउण्ड्रीवालका लागि पनि Set Backको व्यवस्था अनिवार्य लागु गरिने छ ।

- निर्माण भएका एक तले घरमा भवन संहिता अनुसार निर्माण नभएका तला थपको स्विकृति दिंदा पहिलेको घर Retrofitting सबलीकरण गरेर मात्र स्विकृति दिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- Retrofitting कार्यका लागि प्राविधिक सहयोग तलकोट गाउँपालिकाले निःशुल्क उपलब्ध गराउने छ ।
- नक्सापास प्रक्रियालाई विद्युतिय माध्यमबाट अगाडी बढाइने छ ।
- भवन नक्सा पास गर्दा साईट प्लानमा उल्लेख भए अनुसार सेन्टर लाईनबाट छोडेको Right Of Way (ROW) अनुसार अनिवार्य रुपमा BoudryWall लगाउने अन्यथा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनलाई भवन निर्माण मापदण्डमा प्रावधान थप गरी निर्णय गर्न गाउँ कार्यपालिकालाई अख्तियारी दिईएको छ ।

९. वित्तिय व्यवस्थापन तथा आर्थिक अनुशासन तर्फ :

- संघिय सरकारबाट अनिवार्य रुपमा लागु भएको अग्रिम भ्याट कट्टी प्रावधानलाई अनिवार्य रुपमा कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइने छ ।
- नेपाल सरकारले अपनाएको आर्थिक नीतिलाई पूर्ण रुपमा लागु गरिने छ । सुत्र लेखा प्रणालीलाई पूर्ण रुपमा प्रयोगमा ल्याईने छ ।
- गाउँपालिकाको वेरुजुलाई घटाँउदै लग्न शुन्य वेरुजु अभियान संचालन गरिने छ ।
- उपभोक्ता समिती,संघ संस्थालाई पेश्की दिने कार्यलाई पूर्ण रुपमा निरुत्साहित गरिने छ ।

१०. महिला तथा बालबालीका तर्फ :

महिला सशक्तीकरण र महिला लक्षित समुह सहभागिता :

- ग्रामिण क्षेत्रका बिपन्न महिलाहरुलाई समुहमा आबद्ध गराई चेतना जागरण क्षमता बिकास र सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट आर्थिक, राजनैतिक र सामाजिक रुपमा उनिहरुको क्षमता विकास गराई आत्म निर्भर गराउने नीति लिइने छ
- महिला सशक्तीकरण गरी मुल प्रवाहिकरण गर्ने गराउने निति लिइने छ ।
- महिलाहरुको नेतृत्व र क्षमताको बिकास गरी स्थानीय स्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा सक्रिय रुपमा सहभागिता जनाउन आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइने छ ।
- गरिब, विपन्न, दलित, जनजाति, आदीवासी पछाडी पारिएका वर्ग तथा समुदायका महिलाहरुलाई सीपमुलक तालिमहरु सञ्चालन गरी आत्मनिर्भर बनाउने नीति लिइने छ ।
- लक्षित महिलाको शसक्तिकरणको स्तर हासिल गर्नको लागि उनिहरुलाई मुलप्रवाहिकरण, समावेशिकरण, सशक्तिकरण र लैंगिक समानता नेतृत्व बिकास कार्यक्रममा समावेश गराईने रणनीति लिई अगाडी बढिने छ ।
- समुहमा आबद्ध भएका महिलाहरुलाई आर्थिक सामाजिक रुपमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि साधन सहितको आयमुलक तालिम सञ्चालन गरी उद्यमी बनाउने नीति लिइने छ ।
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।

बालबालिका सम्बन्धी :

- वालवालिकाहरुको क्लव गठन गरी उनिहरुको अधिकार सुनिश्चित गर्ने, विद्यालयबाट वन्चित वालवालिकाहरुलाई जीवन उपयोगी सीप सिकाई आत्म निर्भर बनाउनुका साथै लागु औषध, कुलत, बालबिवाह, छुवाछुत जस्ता सामाजिक विकृति तथा कुरिती बिरुद्ध सचेतना र जागरण अभियान सञ्चालन गरिने नीति लिइने छ ।
- तलकोट गाउँपालिकालाई वालश्रम मुक्त गाउँपालिकाको रुपमा घोषणा गर्न आवश्यक अभियान थालनी गरिने छ ।

जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी :

- जेष्ठ नागरिकहरुका लागि जेष्ठ नागरिक हक अधिकार बारे जानकारी गराई आत्मनिर्भरका साथै सम्मान साथ बाँच्नको लागि बिभिन्न चेतना मुलक कार्यक्रम, भ्रमण लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

अपाङ्गता सम्बन्धी :

- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुका हक अधिकार बारे सुनिश्चित गरी निजहरुले पाउने सेवा सुविधाका साथै बिभिन्न सीपमुलक तथा चेतनामुलक कार्यक्रमहरुमा समावेश गरी आत्मनिर्भरका साथै आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ ।
- गाउँपालिकाले निर्माण गर्ने भौतिक पूर्वाधार भवनहरुमा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको पहुँचका लागि अपाङ्गमैत्री संरचना निर्माणलाई अनिवार्य गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ । यो नीति गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सार्वजनिक संरचनाहरुमा कार्यान्वयनमा ल्याउन पत्राचार गरिने छ ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको आत्म सम्मान र उच्च मनोवल कायम राख्न आवश्यक रणनीति सहितको कार्यक्रम संचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्षज्यू,

माथि उल्लिखित नीति र कार्यक्रमका आधारमा बिनियोजन ऐन २०७६ र आर्थिक ऐन २०७६ तयार गरी गाउँ कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत गराई यस सम्मानित गाउँसभा मार्फत पारित हुन प्रस्ताव गरेको छु । नीति कार्यक्रमका आधारमा नै आय र व्ययको अनुमान तयार गरी यस गाउँ सभा समक्ष पेश गरेको छु । गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी पेश गरेको आ.व. २०७६।०७७ को आय र व्ययको अनुमान स्वीकृतीको लागि यथार्थ बजेट रकम आय र व्ययको अनुमान तपशिल अनुसार पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । यस पूर्व गत आर्थिक बर्षको यर्थात आय र व्यय,चालु आर्थिक बर्षको संसोधित आय र व्यय प्रस्तुत गर्न सान्दर्भिक ठानी यस सम्मानित गाउँ सभा समक्ष पेश गरेको छु ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

अब म चालु आ.व.(२०७५।०७६)को जेठ मसान्त सम्मको यथार्थ आय/व्ययको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

जेठ सम्मको यथार्थ आम्दानी र खर्च:

आ.व. २०७५/०७६ मा कुल आय रु २५ करोड २५ लाख ६० हजार १ सय असी मात्र मध्ये आन्तरिक स्रोतबाट रु ५ लाख रहेको थियो । त्यस्तै गरी कुल खर्च रु. १८ करोड १० लाख ६९ हजार ५३ रुपैया २६ पैसा भएको थियो ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

अव म आगामी आ.ब.२०७६/०७७को प्रस्तावित आय/व्यय विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ का लागि कुल आय रु. १५ करोड ३१ लाख ६३ हजार रहेकोछ भने कुल खर्च मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ६ करोड २४ लाख ४२ हजार मात्र र पुँजीगत खर्च रु. ८ करोड ५७ लाख २१ हजार मात्र रहेकोछ ।

कुल आय तथा व्ययको श्रोतरक्षेत्रगत विवरण :
आय तर्फः

आन्तरिक आय रु. १० लाख, वित्तिय सामानिकरण रु.८ करोड ९७ लाख, २१ हजार, राजश्व वाडँफाड रु. ७ करोड, सशर्त अनुदान रु. १३ करोड, प्रदेश सरकार समपुरक कोष अनुदान रु. १ करोड, प्रदेश सरकार बिशेष अनुदान रु. १ करोड गरी जम्मा रु. ३१ करोड ७ लाख २१ हजार आयको अनुमान गरिएको छ।

व्यय तर्फ :

चालु खर्च तर्फ रु. ६ करोड २४ लाख ४२ हजार अनुमान गरिएको छ। यसै गरी पूँजीगत खर्च तर्फ रु. ८ करोड ९७ लाख २१ हजार मात्र विनियोजन गरिएको छ।

खर्च तर्फ योजनागत विस्तृत विवरण गाउँसभाबाट पारित भै सके पछि सार्वजनिक गरिनेछ। व्ययको चालु प्रशासनिक खर्च तर्फ नेपाल सरकारले राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरुको वृद्धि गरेको तलब, सेवा, सुविधा सरह नै कार्यान्वयन हुने गरी यस गाउँपालिकाका कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण स्थायी, करार, ज्यालादारी कर्मचारीहरुको तलब,भत्ता र अन्य सुविधामा वृद्धि हुने गरी प्रशासनिक खर्चको शिर्षकमा बढेको तलव, भत्ता र सुविधाको खर्च रकम समायोजन गरेको छु।

माथि उल्लिखित अनुमानित आय र व्ययको बजेट रकम वरावर हुने गरी विनियोजन गरेको छु। यसले गर्दा यस गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष (०७६।०७७) बजेट अनुमान सन्तुलित बजेटको सिद्धान्त अनुसार अनुसरण गरी बजेट तर्जुमा गरेको व्यहोरा यस सम्मानित गाउँ सभालाई जानकारी गराएको छु।

आदरणीय गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

उल्लिखित आय र व्ययको प्रस्तुतिकरणमा चालु आर्थिक वर्षको आय र व्ययको अनुमान भन्दा आगामी आर्थिक वर्ष (०७६।०७७) को आय र व्ययको अनुमान रकम घटेको देखिन्छ। यसमा आदरणीय गाउँ सभाका अध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरुलाई गत चालु आ.व. (०७५।०७६) भन्दा आगामी आर्थिक वर्ष (०७६।०७७) को कुल बजेट रकम घट्यो भन्ने भ्रम हुन सक्छ। त्यसो नभएर नेपाल सरकारको आगामी आर्थिक वर्षको विनियोजन ऐन र आर्थिक ऐनको कानूनी व्यवस्था अनुसार निम्न शिर्षकका रकमहरु स्थानीय सरकारको विनियोजन ऐन र आर्थिक ऐनमा राख्नु नपर्ने साथै रातो कितावमा समेत परिवर्तित (Reflection) गर्नु नपर्ने व्यवस्था भएकोले यसो हुन गएको हो। तथापी तपशिलमा उल्लिखित बजेट रकमहरु नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार मार्फत विगतमा झैं निरन्तर रुपमा स्थानीय सरकार मार्फत निकासा भै रहने व्यवहोरा समेत सम्मानित गाउँ सभा समक्ष सादर जानकारी गराएको छु।

तपशिल :

क) सामाजिक सुरक्षा अनुमानित बजेट रकम	रु. ३ करोड
ख) समपुरक अनुदान	रु.१ करोड ५० लाख
ग) विशेष अनुदान	रु. १ करोड
घ) सांसद विकास कोष	रु. १ करोड

जम्मा रु.६ करोड ५०

लाख मात्र

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

नेपालको संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम मैले सम्मानित कार्यपालिकाको सर्वसम्मत निर्णयबाट उल्लिखित आगामी आ.व.२०७६/०७७ का लागि नीति,कार्यक्रम तथा बजेट तय गरी यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गरेको छु। कार्यक्रम अनुसार बजेट तय गरेको छु। कार्यक्रम तयार गर्दा उल्लिखित नीतिहरुलाई मूल आधारको

रुपमा लिएको छु । नीतिहरु कार्यान्वयनका लागि स्रोत र साधनको ब्यवस्था गरी क्रमशः लागु गर्दै जान सम्मानित गाउँसभा समक्ष सादर जानकारी गराएको छु । साधन स्रोतको सिमितताले मैले माथि उल्लिखित नीतिहरु पूर्ण रुपले तत्काल आगामी आ.व.मा कार्यान्वयन गर्न असमर्थ हुने देखि सम्मानित गाउँसभा समक्ष सादर सूचना प्रेषित गरेको छु । तथापी क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिने प्रतिज्ञा गाउँकार्यपालिका मार्फत व्यक्त गरेको छु ।

आदरणीय गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

अव म सम्मानित गाउँसभा समक्ष मैले माथि प्रस्तुत गरेको तलकोट गाउँपालिकाको गत बर्षको यथार्थ आय र व्यय, चालु आर्थिक बर्षको संसोधित आय र व्यय, आगामी आर्थिक बर्ष २०७६/०७७ को अनुमानित आय र व्ययको विवरण सम्मानित गाउँसभा बाट घनिभूत रुपमा छलफल भै पारित हुनका लागि प्रस्ताव गरेको छु । साथै नेपालको संविधान र प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि यस तलकोट गाउँपालिकाको कार्यपालिकाले सर्वसम्मतिले गरेको निर्णय अनुसार आगामी आर्थिक बर्ष २०७६/०७७ को प्रस्तावित आर्थिक ऐन २०७६ (आ.व.२०७६/०७७ का लागि प्रस्ताव गरिएको करका दररेटहरुको अनुमान सहितको जम्मा आय रु. १० लाख र विनियोजन ऐन २०७६(आ.व. २०७६/०७७ का लागि प्रस्ताव गरिएको प्रशासनिक र पूँजीगत खर्चको बाँडफाँडको अनुमान रु. १५ करोड २१ लाख ६३ हजार) उपर छलफल गरी पारित गरियोस भनि प्रस्ताव गरेको छु । नेपाल सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को लागि प्रस्ताव गरेको आर्थिक ऐन २०७६ र विनियोजन ऐन २०७६ को प्रस्तावित कानूनी व्यवस्था कार्यक्रमगत खर्चका शिर्षकहरु समेत गरी अनुमानित रु. **३७ करोड ५७ लाख २१ हजार** को अनुमोदन हुनको लागि समेत पेश गरेको छु । साथै यस तलकोट गाउँपालिकाको लागि कार्यान्वयन हुन पेश भएका उल्लिखित दुवै ऐनहरु (आर्थिक ऐन २०७६ र विनियोजन ऐन २०७६) छलफल गरी पारित गर्न र आगामी आर्थिक बर्षका लागि ऐनको रुपमा कार्यान्वयन गर्न यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष टेवुल गरेको छु ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

उल्लिखित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट विवरणमा सामान्य भाषिक र अंक गणितिय त्रुर्टिहरु हुन सक्छन । यसको लागि सम्मानित गाउँ सभा समक्ष क्षमायाचना गर्दै यदि त्यसो हुन गएमा सच्याउनका लागि गाउँकार्यपालिका मार्फत सम्मानित गाउँसभा समक्ष सादर अनुमति मागेको छु ।

सम्मानित गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू,

नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने क्रममा संघीय सरकार तथा माननीय सांसदज्यूहरु, प्रदेश सरकार तथा माननिय प्रदेश सभाका सदस्यज्यूहरु,सम्पूर्ण राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु बाट प्राप्त सुझाव, सहयोग तथा प्रेरणा प्रति आभार प्रकट गर्दछु । हामीले गरेको आग्रहलाई स्वीकार गरीबैठक तथा छलफलमा उपस्थित भै उल्लिखित सुझाव दिनु हुने गाउँकार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू, बिभिन्न विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु लगायत विभिन्न क्षेत्रमा विज्ञता प्राप्त ब्यक्तित्व महानुभावहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । बजेटको सिद्धान्त र प्राथमिकतामा ब्यापक छलफल गरी प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा सुझाव दिनु हुनेगाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु, विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, करदाता, उद्यमी, ब्यापारी/व्यवसायी, समाजसेवी, ज्येष्ठ नागरिक, नागरिक समाजका अगुवाहरु,पत्रकार मित्रहरु,गैर सरकारी संस्थाएवं सम्पूर्ण महिला तथा सज्जनवृन्दहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

हामीलाई रचनात्मक सुझाव र सल्लाह दिनु हुने सम्पूर्ण आदरणीय व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनका लागि यहाँहरुबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सुझावहरुलाई

मार्गदर्शनको रूपमा लिएर तलकोट गाउँपालिका अगाडि बढ्ने विश्वास दिलाउदै कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा सबैको सहयोग निरन्तर रहने अपेक्षा समेत गरेको छु ।

धन्यवाद

धनलक्ष्मी खत्री

उपाध्यक्ष

तलकोट गाउँपालिका तलकोट बझाङ्ग

सुदूरपश्चिम प्रदेश,नेपाल

विक्रम संवत २०७६ साल असार १० गते मंगलबार रोज १ शुभम् ।

तलकोट गाउँपालिका